

4 żywioły w dolinie Jeziorki

O CZYM BĘDZIE? (realizacja podstawy programowej)

Zachciało się jechać na kajaki żeby ominąć lekcje, hm? Nic bardziej mylnego! Oto prawdziwa pułapka dla leserów i bumelantów - zadania szkolne do wspólnego rozwiązywania przy okazji spływu kajakowego Jeziorką! Wszystko osnute wokół 4 żywiołów, w których przyjdzie płać się uczestnikom wycieczki! Szalonej zabawy!

	TEMAT/ZAGADNIENIA	PRZEDMIOT	elementy z podstawy programowej
Punkt 1 Nawigacja to podstawa	Jak orientować mapę i właściwie odczytywać swoje położenie?	Geografia	Umiejętność odczytywania mapy topograficznej, czytania treści mapy, orientacji w terenie
Punkt 2 Urodzaj!	Mit o Korze i Demeter - ziemskiej bogini urodzaju.	Język polski	Wybrane mity, znajomość bogów występujących w mitologii greckiej oraz ich poczynań, symboliki, własna interpretacja mitologii greckiej.
Punkt 3 Wziąć i dać	Bez powietrza nie ma dźwięku, czyli o instrumentach dętych słów kilka	Muzyka	Rozpoznawanie instrumentów dętych na podstawie nazw, dźwięków oraz ich występowania w utworach muzycznych.
Punkt 4 Nadrzeczny remanent	Powtórzenie lub wprowadzenie do podziału królestwa zwierząt	biologia	Klasyfikacja organizmów. Uczeń: 1) uzasadnia potrzebę klasyfikowania organizmów i przedstawia zasady systemu klasyfikacji biologicznej; 2) przedstawia charakterystyczne cechy organizmów pozwalające przyporządkować je do jednego z odpowiednich królestw; 3) rozpoznaje organizmy z najbliższego otoczenia, posługując się prostym kluczem do ich oznaczania.
Punkt 5 Ogień i ziemia	Nasz Land-Art	plastyka	Zapoznaje z nurtem "LAND-ART" w sztuce uczy się samodzielnie przekładać na język plastyczny swoich idei, inspirować się Dowiaduje się czym jest happening Ćwiczy kreatywność przy własnym happeningu rozwija kompetencje współpracy, organizacji pracy, szcunku do środowiska i bezpiecznego postępowania z ogniem

CZAS TRWANIA	ŚRODEK TRANSPORTU	DYSTANS	POTRZEBNE AKCESORIA	GRUPY
5 godzin	Przyjazd autokarem, pociągiem lub autobusem linii L39 (przystanek Piaseczno szpital) dalej pieszo.	ok. 3 km	Krocze lub cyrkiel, zapalniczka lub zapałki, opcjonalnie saperka do zasypania ogniska, telefon z dostępem do internetu (na każdy kajak), i aparatem lub sam aparat fotograficzny, sznurek bawełniany lub liny (po jednym na 3-4 osoby)	Scenariusz przeznaczony dla grup zarówno mniejszych jak i większych.

Spis treści

1-3 Instrukcja dla nauczyciela

3-7 Materiały dla uczniów

3 Punkt 1 - Nawigacja to podstawa - GEOGRAFIA

3 Punkt 2 - Mit o Korze i Demeter - ziemskiej bogini urodzaju - JĘZYK POLSKI

5 Punkt 3 - Wziąć i dąć - MUZYKA

7 Punkt 4 - Nadrzeczny remanent - BIOLOGIA

8 Punkt 5 - Ogień i ziemia - PLASTYKA

10 Karty do zadania z BIOLOGII

INSTRUKCJA DLA NAUCZYCIELA

Jak dostać się na miejsce?

W Piasecznie i okolicach funkcjonuje kilka firm oferujących organizację spływów kajakowych na różnych trasach. Niniejszy scenariusz obejmuje propozycję całodniowego - 5-6 godzin - spływu, który dla klas 56 powinien być dużym, ale nie wykraczającym poza ich możliwości, wysiłkiem. Zadania skonstruowano w ten sposób, by dało się je rozwiązać, w razie konieczności, w innych miejscach niż określone na mapie.

Przed wypłynięciem należy bezwzględnie skonsultować planowaną trasę spływu z pracownikami wypożyczalni pod kątem ilości przeszkód, stanu wody w rzece i innych potencjalnych zagrożeń. Warto pomyśleć nad wynajęciem ratownika, a koniecznie trzeba dopilnować by wszyscy kajakarze płynęli w kapokach.

UWAGA: każdy uczestnik spływu powinien mieć: nakrycie głowy / jedzenie i picie / repelent / krem z filtrem / nieprzemakalny worek/torebkę plastikową na cenne przedmioty

UWAGA OGÓLNA: zadania można wykonywać nad rzeką w dowolnej lokalizacji!

PUNKT 1

Warto przed spływem zalaminować mapy dla każdej załogi. W tym zadaniu nauczyciel powinien na rzece jak najczęściej podpływać do każdej załogi i prosić o wskazanie miejsca w którym się w danym momencie znajdują.

PUNKT 4

Zadania w punkcie czwartym są jedynie podsumowanie głównej aktywności, czyli obserwacji i fotografowania zwierząt w trakcie spływu. Oznacza to, że na samym początku nauczyciel powinien wprowadzić uczniów w zadanie i zlecić tworzenie albumu przekazując zalaminowane karty (na końcu pliku pdf)

Proponowany

START

spływu kajakowego
dla 56

Proponowana

META

spływu kajakowego
dla 56

MAPY

PUNKT 5

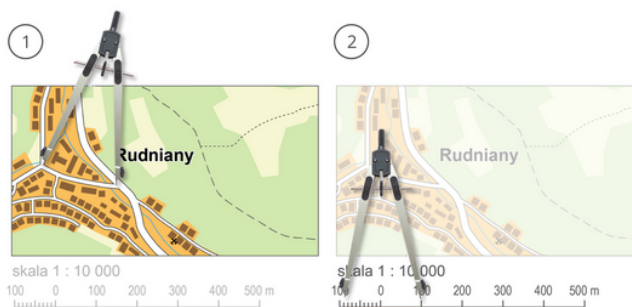
UWAGA: Aby wykonać zadanie 5, konieczne będzie rozpalenie niewielkiego ogniska. W przypadku zakończenia spływu w pobliżu Górek Szymona, warto skonsultować taką możliwość z wypożyczalnią kajaków - jej pracownicy zarekomendują odpowiednie miejsce.

Punkt 1 / orientacja w terenie to podstawa!

ZADANIE 1

Za pomocą cyrkla lub krocza (lub kawałka sznurka, trawy, czegokolwiek) i podziałki liniowej widocznej na mapach, spróbujcie jak najdokładniej oszacować długość trasy, którą planujecie przepląnąć tego dnia.

Jakie są wady pracy z mapą w ten sposób? Przedyskutujcie sprawę na forum grupy.

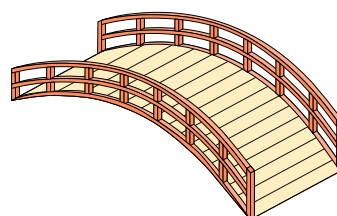
ZADANIE 2

Zadanie drugie potrwa... cały dzień! Waszą misją będzie... obserwować teren!

Wasz nauczyciel (opiekun / ratownik) będą raz na jakiś czas podpływać do Waszego kajaka i pytać o dokładną lokalizację, w której właśnie się znajdujecie.

Skąd wiedzieć gdzie jesteście? Musicie bacznie obserwować:

- mapę
- budynki na brzegach rzeki
- mosty i kładki
- kierunek w którym płynie rzeka (i patrzeć na kompas)

POWODZENIA!

Punkt 2 / Mit o Korze i Demeter - ziemskiej bogini urodzaju

Mity greckie są nieodłączną częścią kultury i sztuki, są inspiracją, punktem odniesienia dla świata artystycznego oraz pełnią funkcję dydaktyczną (umoralniającą). Zapoznajmy się więc z mitem o Korze i Demeter, ziemskiej bogini nazywanej matką-glebą.

Zadanie 1

Zapoznaj się ze streszczoną wersją mitu i uzupełnij zadania.

Mit o Korze i Demeter

a) Czego boginią była Demeter?

.....
.....

b) Wyjaśnij zjawisko zmian pór roku na podstawie treści mitu.

.....
.....
.....

c) Dlaczego Kora musiała wracać do Hadesu? Jakie imię przyjmowała w podziemiach?

.....

.....

.....

.....

d) Czy możemy uznać Demeter za bohaterkę? Uzasadnij swoją odpowiedź wskazując cechy i czyny bogini, które mogą o tym świadczyć.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

e) Jak sądzisz, o czym jest mit o Korze i Demeter? O jakich cechach ludzkich mówi? Jaka nauka Twoim zdaniem płynie z tego mitu?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 2

Przyjrzyj się obrazowi obok. Co widzisz? Jakie emocje możesz z niego wyczytać? Kto na nim widnieje?

.....

.....

.....

.....

.....

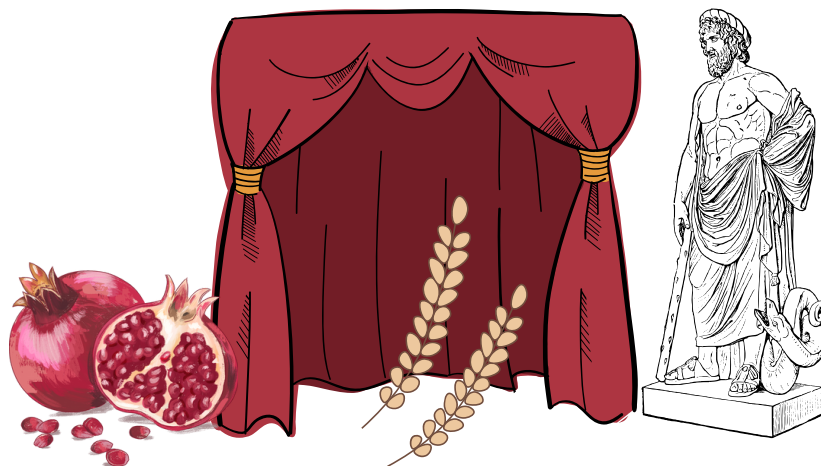
.....

.....

Powrót Persefony – Frederic Leighton (1891)

Zadanie 3

W zależności od ilości osób, dobierzcie się w grupy tak, aby w każdej było po 6 osób, które odegrają następujące role: Kora, Demeter, Nimfa wodna, Hades, Helios, Zeus. W takich grupach odegrajcie dla siebie nawzajem mit o Demeter i Korze, możecie zmieniać czas i okoliczności oraz samodzielnie interpretować postacie, pozostając jednak przy oryginalnej fabule.

Punkt 3 / Bez powietrza nie ma dźwięku, czyli o instrumentach dętych słów kilka

Jak pewnie wiesz, instrumenty dzielą się na wiele kategorii. Drewniane i blaszane, smyczkowe, klawiszowe i...dęte! Czyli takie, których dźwięk powstaje przy wykorzystaniu słupa powietrza. Instrumentem dętym jest także głos ludzki!

Instrumenty dęte również dzielą się na kilka podgrup. My skupimy się na tych z grupy drewnianych i blaszanych.

Zadanie 1

Posłuchaj jak brzmią różne instrumenty dęte.

Instrumenty dęte drewniane

Flet poprzeczny

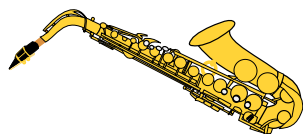
Obój

Klarnet

Instrumenty dęte drewniane cd.

Saksofon

TAK! Saksofon należy do rodziny instrumentów dętych o drewnianej budowie. Pomimo swojego charakterystycznego, najczęściej mieniącego się złotem, metalicznego korpusu, posiada drewniany stroik.

Instrumenty dęte blaszane

Trąbka

Który instrument podoba Ci się najbardziej i dlaczego?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

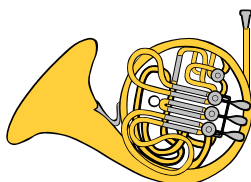
.....

.....

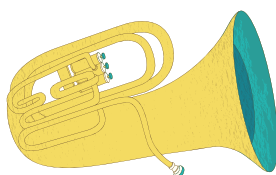
.....

Puzon

Waltornia (Róg)

Tuba

Zadanie 2

Przesłuchaj fragmentami danych utworów i postaraj się usłyszeć które instrumenty dęte się w nich pojawiają. W niektórych przypadkach poprawna jest więcej niż jedna odpowiedź.

- a) trąbka
- b) obój
- c) puzon

- a) klarnet
- b) waltornia
- c) flet

- a) tuba
- b) trąbka
- c) waltornia

- a) klarnet
- b) trąbka
- c) flet

- a) saksofon
- b) puzon
- c) obój

- a) tuba
- b) trąbka
- c) waltornia

Zadanie 2 // ciąg dalszy

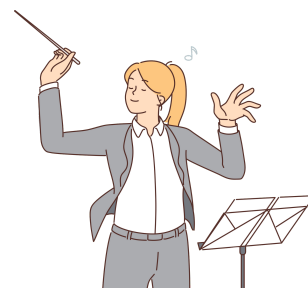
- a) klarnet
- b) saksofon
- c) puzon

- a) trąbka
- b) obój
- c) waltornia

- a) puzon
- b) trąbka
- c) saksofon
- d) wszystko

Punkt 4 / Nadrzeczny remanent

Czas na zrobienie porządku z całą tą nadrzeczną menażerią! Pora stworzyć

KATALOG NADRZECZNYCH ISTOT

Twoim zadaniem będzie:

1. Bacznie obserwować swoje otoczenie w czasie splotu

2. Fotografować każdy nowy zaobserwowany gatunek zwierzęcia

3. Za pomocą specjalnej aplikacji rozpoznać gatunek zwierzęcia

Anroid

Appstore

4. Uzupelnic jak najwiecej kart stworzen do Waszego wspolnego klasowego atlasu. Poki jesteście nad rzeka, wystarczą rysunki, ale w szkole możecie wydrukować wykonane zdjęcia

Tutaj wpisz nazwę gatunku (odczytaną z aplikacji)

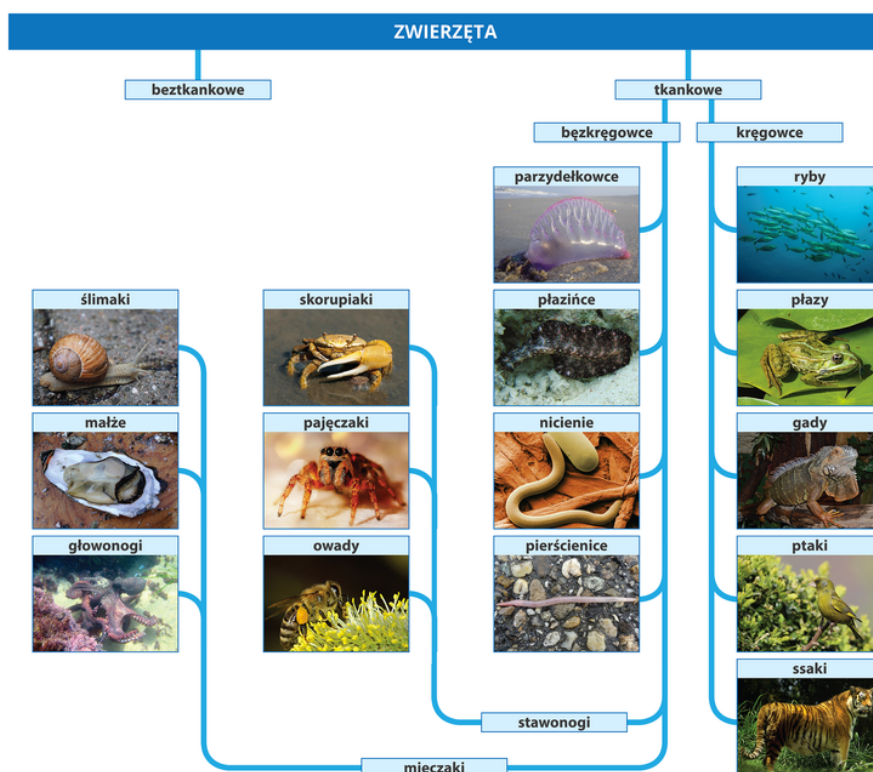
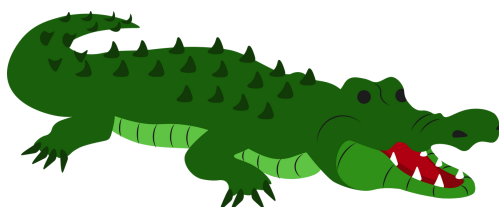
Jeśli odczytanie gatunku okaże się niemożliwe, spróbuj nazwać przynajmniej rodzinę spotkanego okazu

Tu wykonaj szkic spotkanego stworzenia (a w szkole przyklej zdjęcie)

Tutaj wypisz inne informacje, w tym przyporządkowanie do podstawowego podziału. Podpowiedź znajdziesz na następnej stronie

5. Podziel się swoimi osiągnięciami z innymi załogami! Zastanówcie się wspólnie:

- Jaki typ zwierząt spotykaliście najczęściej, jaki najrzadziej?
- Dlaczego takich zwierząt jest nad rzeką najwięcej?
- Jak przystosowały się do życia w takim środowisku?

Punkt 5 / Ziemia i ogień

Zadanie 1

Zapoznaj się z materiałem dotyczącym sztuki ziemi, ukrytym pod QR kodem

https://www.canva.com/design/DAFIaUf2VEY/OhAc-5SZsTgRcwFHEfdLGA/edit?ui=eyJFJlp71kE_ljoiTilskEiOiJRUKNvZGUifX0

Dobierzcie się w grupy, rozejrzyjcie się dookoła, odnajdźcie potencjał otoczenia.

Czas na Was!

Zainspirujcie się obejrzanym materiałem i pięknym otoczeniem, przedyskutujcie w grupie Wasze pomysły i możliwości. Możecie użyć sznurka oraz wszystkiego co znajdziecie: Kamienie, patyki, piach, ziemia, fragmenty roślin, które same opadły (nie niszczyć żywej przyrody). Tematem Waszej pracy może być

"DUCH ZIEMI"

ale możecie też wymyślić własny tytuł i temat pracy DO DZIEŁA!!!

Punkt 5 Ziemia i ogień

Zadanie 2

A) Zapoznaj się z zasadami jak rozpaścić ognisko oraz jak zrobić to bezpiecznie i zgodnie z prawem.

- *Ognisko rozpalamy tylko w miejscach do tego wyznaczonych*
- *Kontrolujemy wielkość płomieni*
- *Zachowujemy bezpieczną odległość od płomieni*
- *Pilnujemy, aby materiały łatwopalne mogące roznieść ogień były umiejscowione z daleka od płomieni*
- *Po zakończonym biwakowaniu zagaszamy całkowicie ogień*
- *Pamiętajcie o numerze alarmowym 112 lub 998 (straż pożarna)*

B) Jak przygotować miejsce na ognisko?

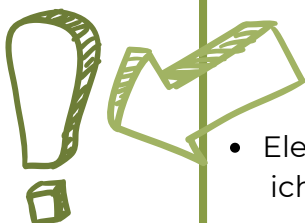
Ognisko można rozpaścić w specjalnie przeznaczonych do tego obszarach lub samodzielnie wyznaczyć odpowiednie miejsce. Trzeba zacząć od wykopania płytkiego zagłębienia i usunięcia z niego liści, trawy oraz elementów ściółki. Następnie wokół dołka należy ułożyć suche kamienie lub cegły. W pobliżu paleniska musi znajdować się naczynie z wodą lub piasek, który w razie potrzeby pozwoli szybko ugasić ogień.

C) Wybierzcie "Mistrza ceremonii"
Zapoznajcie się z obrazkową instrukcją budowania ogniska ukrytą pod QR kodem

<https://www.canva.com/design/DAF1bLNjRZA/IZ9KNGdZNFtbbVWtDWrq>
Fw/edit

DO DZIEŁA!!!
Mistrz ceremonii jest liderem,
pomóżcie mu współpracując z nim i między sobą

D) Ogień podobnie jak i ziemia może być ważnym elementem świata sztuki.
Zapoznajcie się z ukrytym pod QR kodem materiałem, aby dowiedzieć się więcej

E) Ogień jest między innymi symbolem oczyszczenia.

- Chcąc zostawić za sobą porządek zróbcie swój happening artystyczny, wykorzystajcie ognisko i zdemontujcie swoje konstrukcje "Duchy ziemi" z zadania 1.
- Elementy palne, naturalne, jak patyki, liście i sznurki jeśli ich używaliście, możecie rytualnie spalić, postarajcie się nadać temu wydarzeniu artystyczny charakter.

